

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto, ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
 1/2 . . . 10 . . .
 1/3 . . . 5 . . .

Za Nemčijo K 16.00.

Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje vrste po prostoru. Reklame in oglasi v uredniškem delu 30 vin. tista — Za obliko in vsebino so odgovorni vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Telefon št. 88. — »Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčić) tiska in zal.

Italijanom v Gorici!

(K današnjemu skodu v »Ginnastiki.«)

Drevi torej bo zopet enkrat živo po palestri. Vrsil se bo protestni shod proti dohodu N. D. O. iz Trsta v Gorico. Glavni govornik bo — Březina!

Gorici preti zopet velika nevarnost, da se njeno italijanstvo razprši v prah. Varovati hočejo italijanstvo Gorice južnaško, braniti hočejo to italijanstvo, naj se zgodi kar hoče. Tako nekako se hrupijo

Italijanstvo Gorice? Kje pa je to italijanstvo? Zadnje ljudsko štetje je jasno pokazalo, da Gorica ni italijanska, da se torej o italijanstvu Gorice ne da govoriti. Mešano je prebivalstvo: pol slovensko pol italijansko in nekaj Nemcev. Pri volitvah v državni zbor pa je jokal župan Bombič, ker je šlo italijanstvo tako nazaj. — Počasi so se le izčistile razmere tako, da se je pokazalo v pravi luči, kako je pravzaprav z Gorico, v koliko je italijanska in v koliko slovenska.

Da se borijo Italijani v Gorici za italijansko stvar — kdo jim bo to zameril? Naj se le bore, mi se borimo za slovensko stvar v Gorici. — Smešni pa so, če povdarjajo, da je žaljenje in izzivanje njih, ako pride v Gorico par stotin slovenskih delavcev iz Trsta. Pridejo na izlet. Svojo godbo imajo in svojo zastavo, ki pa ni »ruska«. Tudi ruske himne ne bo svirala godba in nikdo ne bo kričal: Smrt Italijanom! Z Italijani v morje! Živela Gorica slovenska! Prav mirni so ti tržaški slovenski delavci, potrpežljivi.

Glejte, preljubi Italijani v Gorici! Po Trstu smejo iti ti slovenski delavci s svojo godbo in zastavo neovirano. Morda izblekne kak mulec žaljivko »ščavo«, ko jih vidi, ali s tem je vse opravljeno. Italijanom v Trstu se N. D. O. ne zdi čisto nič nevarna, da bi odvezela Trstu tisti značaj, kateri drugače toliko ponosno omenjajo. V Gorici se pa kar hoče podreti vse, kar je še italijanskega, ako bo korakalo par

stotin slovenskih socialistov z južnega kodelavca do roma, o ti revezi, kaj tako saba je ze pri njih, da tropejajo pred slovenskimi delavci, ki pride sem poborati se s tukajšnjimi delavci in pokrepi se v boju za boljše čase sedaj se tako trpinčnega delavstva? — Konko manifestacijskih shodov, sijajno uspehih, je ze priredila N. D. O. v Trstu, pa radi tega ni italijanstvo nič trpelo — v Gorici pa se bojijo, da se radi enega manifestacijskega shoda slovenskih delavcev podere vse, kar je še njmovo Bog pomagaj!

Italijani vpijejo, da hočejo slovenski delavci — izzivati. To je infamna laž, grda, ostudna laž. Italijani dobro vedo, da slovenski delavci iz Trsta nikogar izzivati, ali trdijo, da nameravajo izzivati — ker hočejo izzivati oni, Italijani.

Italijani se pripravljajo na izzivanje in pobivanje Slovencev pod pretvezo, da bodo branili italijanstvo Gorice proti slovenski »calati«. Narodno sovraštvo tli še v nekaterih znanih hujšakih in nekaj individujev imajo še, katerim dajo kamen v roke, da ga v znamenju 2000-letne kulture vržejo na Slovenca. Ali je to lepo, ali je to častno za Italijane? Vsak, kdor ima pamet v glavi, poreče: ne. — Italijani so bili takrat pametni in previdni, ko so pustili neovirane korakati Sokole po Corsu v tistem impozantnem številu. To je bilo preudarjeno prav in Italijanom je bilo le v prid. Naj bodo tako pametni tudi v nedeljo 14. t. m. in v čast jim bo služilo Če s tem zgubijo enega Březino, ali bodo sploh kaj izgubili?

Mi hočemo v Gorici — mir! Za mir delamo, mirno naj bo prebivalstvo. Narodno sovraštvo naj ugasne. — Sokol v Gorici je imel pred kratkim v mestu ob Pokopališki cesti demokratično prireditev. Približali so se bili tudi Italijani in Italijanke in hvalili, kako je lepo pri Slovencih Ali je treba sedaj hujškati in ulivati v vročo kri ogenj narodnega sovraštva? Delavec-trpin slovenske narodnosti napravi izlet v Gorico. To naj bo izzivanje! Če bi Hotentot smatral to za izzivanje, bi mu še verjeli, človekožerec bi

planil na došleca in ga razmesaril in pojedel — an da hočejo zagraniti dohod civliziranemu delavstvu tisti, ki trudi o sebi, da pripadajo k najomnikanejsemu, najprosvitnejšemu narodu — to pa ne gre v glavo nobenemu.

Vsako izzivanje, vsako pobivanje Slovencev od strani nahujskanh itanjanskih maadencev bi skodovao italijanom. Saj občutijo ze tako gosti skode. Boj ce bodo rogoviti, izzivali in napadali Slovence, tim večja bo njihova škoda. Z narodnim sovraštvom so prišli že na rob; naj pazijo, da v kratkem ne telebnejo čez

Pejte ga sem, pejte ga to! — cel teden, v nedeljo 14. t. m. pa gorjačo v roko, bokser, in kamen v žep, da se pobije Slovenca! Ali deajajo tako kulturni ljudje? — Gorica potrebuje tujskega prometa; zato so vse obsodbe vredni naklepi brezvestnežev, ker take vrste naklepi morejo le škodovati. Ljudje berejo povsodi in ko slišijo o italijanskih surovostih iz Gorice, pravijo: tje ne grem, nisem varen življenja.

Hujšakci so veliki škodljivci goriškega mesta. Če bodo še nadaljevali tako, kakor hočejo danes pa naj končno nadaljujejo. Bo tim prej konec njih in tim prej bo sedel vladni komisar na magistratu.

Samo dosiedni naj bodo! Če hočejo v nedeljo 14. t. m. poditi Slovence iz Gorice, naj jih podijo vedno: pred botegami »pejte ga proč, šklať maledet«, italijanski odvetniki naj kažejo zobe in bokserje slovenskim strankam, Bombič naj ogorčen vrže krompir čez goriške strehe nazaj v Vrtojbo v slovensko zemljo in Resen naj zapeda vse kmete in kmetice z izvoznega trga — od »furlanskega študenta« Březine pa pričakujemo, da skliče velik protesten shod proti sejmom v Gorici, zlasti proti sejmu sv. Andreja, proti »calati« vseh sejmskih dni, da ne bo omadeževan »italijanski značaj italijanske Gorice«.

Konečno: če ne bo pameti pri Italijanah za dan 14. t. m., utegne postati ta dan za nje še usodepoln!

Vodopravni zakon.

(Dalje.)
 § 50.

Odstavek 1). Da se pospeši koristna izraba vode ali da se odstranijo njeni škodljivi učinki, se sme upravnim potom ukreniti:

a) da pri tekočih zasebnih vodah tisti, čigava je voda, v kolikor je sam ne potrebuje in je v razmeram primernem roko, ki ga dooci oblast, tudi ne rabi, prepusti vodo proti primerni odškodnini drugim, ki jo morejo koristonosno rabiti;

b) da dopuste lastniki zemljišč proti primerni odškodnini na svojem posestvu ustanovitev suznosti, da se odpre dohod k javni vodi v ta namen, da se omogoči njeno izrabo;

c) da se podjetnikom naprav za vodno preskrbo, odvajanje, namakanje ali osaševanje, potom naprav za izrabo vodne motorične sile, od katerih izvršitve je v primeri s škodo prisilnih pravic pričakovati prevestnih koristi, prizna proti primerni odškodnini na tujem zemljišču suznost ki je potrebna za napeljavo ali odpeljavo vode, kakor tudi za izvršitev potrebnih jezil, vodnih nabiralnikov, zatornic, dvigal, jezilnih mer in vizirnih kolov.

Odstavek 2). Kadar se zahteva na podstavi določil odstavka 1, lit. a) tekočo zasebno vodo v svrhu izrabe njene motorične sile, tedaj je na zahtevo tistega, čigaver je voda, razlastitev, po določilih § 24, odstavek 2, časovno omejit.

Odstavek 3). Za prisilne pravice, navedene pod b), se poslopija in k njim spadajoča dvorišča in vrtovi sploh ne smejo zahtevati, za prisilne pravice navedene pod c), pa samo takrat, kadar gre za kako podjetje države, dežele ali občine ali kadar je pristojna politična oblast po zaslišanju deželnega odbora izrekla, da leži nameravano podjetje v javnem interesu in če bi v vseh teh slučajih brez takšne zah-

Maksim Gorki. FOMA GORDJEJEV.

Roman.
 (Dalje.)

»O-sem . . . Sedem . . .« je donelo iz daljave v težkih vzdihih.

Jezno je siknil parobrod in plul naprej. Burno sikanje pare je glušilo božjepotnikove besede in Foma je videl le gibanje njegovih ustnic.

»Ali greš doli!« se je razlegel jezen in glasen krik.

»To je moje mesto!«

»Tvo-je?«

»Kaj pa, da je moje!«

»Po gobcu te bodem . . . potem si že najdeš mesto . . . Takšen gospod!«

Marš!

Začel se je pretep. Kmetje, ki so poslušali tujca, so obrnili glave tja, kjer so se tepli, a tujec je vzdihnil in molčal. Okrog stroja se je razvil živahen in glasen razgovor, kakor se divgne plamen iz suhih vej, ki jih vržeš na ugašajoč ogenj.

»Jaz vam bom dal, vrangi! Poberita se oba . . .«

»Peljite ju h kapitanu . . .«

»Ha-ha-ha! To je bilo kratko storjeno!«

»Daj mi mu je dal po tihniku!«

»Matrozi so spretni ljudje . . .«

»O-sem . . . De-ebet . . .« je kriknil merilec globine.

»Da . . . več pare!« . . . se je razlegel glasni klic mašinista.

Omahuje od pannikovega zibanja, se je Foma naslonil na jadrovinu in poslušal vse, kar je zvenelo okrog njega in vse se je zlivalo zanj v eno samo, znano mu sliko.

V megli in negotovosti, obdano od vseh strani s temo, katere oko ne prodrè, plove človeško življenje s težavo in počasi kdovekam. In ljudje se kesajo zaradi svojih grehov, vzdihujejo težko in takoj nato se pretepajo za tople mesto in, ko so se bili med seboj za lastninsko pravico, — so tepeni še od tistih, ki nadzorujejo red v življenju. Počasi iščejo svobodne poti k svojim ciljem.

»De-ebet . . . Ose-em . . .«

Tiho se razlega nad ladjo ječeči krik in sveta molitev božjepotnika tone v šumu življenja. In za tistega, ki se zamisli v osodo, ni rešitve od bolesti, zanj ni veselja . . .

Fomi se je hotelo govoriti s tem božjepotnikom, v katerega tihih besedah se je oglašal odkritosrčen strah pred Gospodom in bojazen za ljudi pred Njegovim obrazom. Krotki, opominjajoči glas božjepotnika je imel neko posebno moč in Foma je nehote moral poslušati njegov globoki, iz prs se dvigajoči zvok.

»Tega bi trebalo vprašati, kako živi . . .« si je mislil Foma in ogledoval s pozornostjo njegovo veliko, sklonjeno postavo. »In kje sem ga videl? Ali je morda podoban komu, ki ga poznam?«

Kdovezakaj se je hkratu Foma domislil s čudovito jasnostjo, da ta krotki propovodnik ni nihče drugi, nego sin starega Ananija Ščurova. Presenečen od te misli, je stopil k božjepotniku, sedel k njemu in ga vprašal:

»Ali prihajaš od Irgiza, oče?«

Ta je dvignil glavo, obrnil počasi in s težavo obraz proti Fomi, pogledal ga pozorno in dejal z mirnim, krotkim glasom:

»Bil sem tudi ob Irgizu . . .«

»Si-li tam doma?«

»Ne . . .«

»Odkod pa prihajaš sedaj?«

»Od svetega Štefana . . .«

Razgovor je zaostal; — Foma si namreč ni upal vprašati božjepotnika, če je Ščurov.

»Zakasnil se bodemo pri ti megli,« je rekel nekdo.

»Kako bi se ne zakasnil! . . .«

Vsi so molčali in zrli na Fomo. Mlad, lep, čisto in bogato oblečen, je vzbujal radovednost vseh navzočih, ker se je čul tako nagloma prikazal med njimi; čutil je to radovednost in umeval, da vsi čakajo njegovih besed, ker bi radi vedeli, zakaj je prišel k njim in vse to ga je motilo in jezilo.

»Zdi se mi, oče, da sem te že nekje videl . . .« je rekel slednjič.

»Ne da bi ga pogledal, je odgovoril božjepotnik:«

»Lahko, da . . .«

»Nekaj bi rad govoril s teboj . . .« je boječ in potihoma rekel Foma.

»Paj pa? Kar govori . . .«

»Pojdi z menoj . . .«

»Kam?«

»V mojo kajuto . . .«

Božjepotnik je pogledal Fomi v obraz in privolil po kratkem molku:

»Pa pojdiva . . .«

Ko je odhajal, je čutil Foma poglede kmetov na svojem hrbtu in zdaj mu je bila prijetna zavest, da jih zanima.

V kajuti je vprašal prijazno:

teve ne bilo možno podjetja izvršiti ali samo z neprimerno visokimi stroški.

Odstavek 4). Lastniki zemljišč pa se lahko oprostijo od prevzeta pod b) in c) navedenih služnosti s tem, da odstopijo potreben svet, za kateri odstop jim pristoji primerna odškodnina.

Odstavek 5). Kadar bi z vodnimi napeljavami ali napravami izgubilo zemljišče za svojega lastnika primerno porabnost, tedaj se mora na njegovo zahtevo celo zemljišče odkupiti.

Odstavek 6). V vseh teh slučajih je določiti odškodnino, če se z lepa ne doseže sporazuma, po § 97.

Odstavek 7). Kadar pridejo za priznanje prisilnih pravic v poštev železniška zemljišča, je postopno sporazumno s pristojnimi železniškimi oblastvi.

(Dalje prih.)

Kako so Italijani v Primorju zatirani.

(Dalje.)

Potem navaja kakor izgled, da so v Trstu delali velik spektakel radi tega, da med šestimi inženirji ni bil imenovan noben Italijan. Potem pa je vlada v odgovoru na interpelacijo dokazala, da sploh noben Italijan ni kompetiral, da ga torej ni mogla imenovati. »Sicer pa — pravi — tudi niti ni res, da se daje Slovanom taka prednost, kakor trde Italijani, kajti od oficijantov je bilo v letu 1910 v Trstu 339 Italijanov proti 126 Slovencev, torej komaj tretjina Slovencev. A kolikor globlje sezamo, tembolj se spreminja razmerje Slovanom v prilogu.«

Mi Slovani smo pač dobri za najnižja dela, dočim so boljša dela pridržana za Italijane, kakor na Češkem in po drugih jezikovno mešanih deželah Nemcem.

V tem smislu dokazuje torej, da, ako vlada priteguje Slovane, dela le to, kar delajo tudi drugi delodajalci in konstatuje nasproti italijanskim delodajalcem dejstvo, da prevzemljejo delo tam, kjer je dobivajo, med Slovani namreč, ker Trst nima nikakega italijanskega zaledja. Vse zaledje, tja gori do Koroške in Štajerske, do Balkana in na Ogrsko je slovansko; tu je le tisto malo Furlanov, ki pa niso sposobni za take službe, kar dokazuje zopet Vivante, in Istra, kjer se tudi le malo Italijanov javlja za take službe.

Vidimo torej, da je bilo to očitanje povsem neutemeljeno. Kako popolnoma nezanesljive so informacije gospoda dra. Gentilija, dokazem sedaj, kakor sem preje obljubil, s tremi slučajmi. Moral bi pravzaprav vse popraviti, a nočem gospodov dalej zadržavati. Med drugim je gospod dr. Pitacco trdil, da se je v zadnjem času tržaška porota poslovanila in da so se tudi za italijanske obtožence vršile razprave v slovenskem jeziku. Pozivljam gospoda poslanca javno, naj mi navede le en slučaj, ko se je proti italijanskemu obtožencu vršila razprava v slovenskem jeziku! To ni le zavijanje, temveč direktna neresnica in sicer tem hujša, ker je zavestna neresnica. Nasprotno je res, da Italijanska stranka sedaj, ko je slovenskim obtožencem dana možnost slovenskih razprav, skuša to z vsemi sredstvi preprečiti. Posebno pa skuša to preprečiti odvetniška zbornica, ki pošilja k slovenskim razpravam le italijanščine zmožne eksofobranitelje samo zato, da jemlje slovenskim obtožencem možnost obrambe v slovenskem jeziku.

Ravnotežna velika neresnica, da — moramo reči — naravnost bedastoča je, če gospod dr. Pitacco zatrja, da se proti Italijanom iz kraljestva postopa tako, da takorekoč niso gotovi mimema bivanja v Avstriji; da jih vsak trenutek izganjajo. Da pokaže, kako grozno je to, — pravi med drugim — da dostikrat izganjajo tudi vnanjega državljanja, ki je v tuji državi rojen, ki je tu dovršil celo vojaško službo itd. To je izmišljotina gospoda dra. Pitacca, ker avstrijske naborne komisije niso dosedaj potrdile nobenega Italijana iz kraljestva ali zahtevale od njega, da bi bil tu služil vojaške. Tako daleč ne gre niti avstrijski patrijotizem naših vojaških oblastnih, da bi inozemce pozivali v vojaško

službovanje. V tem avstrijskem patrijotizmu prekaša vojaške oblasti nekdaj, od kogar tega ne bi nikdar pričakovali. Ta namreč fabricira iz pripadnikov italijanskega kraljestva avstrijske državnozbornske voilice. To ve gospod dr. Pitacco, ki je sam nastavljen pri tržaškem magistratu, in on misli, da z Italijani iz kraljestva delajo tudi vojaške oblasti tako, kakor tržaški magistrat. Pa se sedaj še ni zgodilo.

Tretji slučaj, ki ga moram tudi poudariti, zadeva Pulo. Gospod poslanec Pitacco je namreč trdil, da se dela na raznarodnje Primorja, da se stori vse, da bi mesto raznarodili in pravi potem (cita): »Trst, Gorica in Pula se zdi, da so izbrani za značilno osvajaško politiko in ravno v Puli divjajo take izjemne razmere z vsemi posledicami hitre obsodbe.«

Po tem uvodu bi človek moral misliti, da so Pulčani pravi narodni mučeniki, ki jih avstrijska vlada preganja vsled njihovega narodnega mišljenja, da je tam uvedeno izjemno stanje. V resnici pa stoji stvari tako, da so v upravi mesta dogodile take nerednosti in tatvine, da je vlada konečno morala opustiti svojo znano, staro potrpljenje nasproti Italijanom, da je razpustila mestni svet, postavila vladnega komisarja in je večino občinskih uradnikov utaknila v zapor. Tako je narodno zatiranje Italijanov v Puli.

(Dalje.)

Sokolske slavnosti v Pragi.

(Dalje.)

Tekma za prvenstvo Slovanske S. Zveze.

V petek na vse zgodaj je hitelo občinstvo proti Letni. Srednji vaciavski trg je bil ves okrašen s čevjem in z visokimi stogov so vintale zastave, vsaka hisa je bila naravnost pokrita s prapori vseh slovanskih narodov. Staromesni trg je bil ozivljen od obiskovalcev sokolske razstave. Po Mikulasski tr. in čez Svatopluka Učna most so hitelo množice na Letno. Iz vstave se je dvigala para. Telovadisce je velkansko. Na visokih tribunah je prostora za 100.000 oseb. Vzhodna tribuna je uočena za častivo, na zapadnih so kize, inesa za goste in čudni prostori za naceinika. Telovadisce lezi na visoki tenevski planoti. Zadaj se dviga trdnjav, okoli so parki. Na Letno vozi ob času zleta tramvaj s posebnimi vozovi, ki nosijo značek S. Po telovadišču je vrvelo mnogo občinstva, največ Sokolov.

Tekme za prvenstvo so pričele točno ob 8. Udeležilo se jim je 27 tekmovalcev, med temi 8 Slovencev, 2 Hrvatov in 1 Rus. Tekma je obstojala iz obvezne in proste vaje na drogu, bradlji, konju na šir in krogih, iz skoka v višino, v daljino, ob palici in veleskoka čez konja, metanja krogelje, vzpiranja bremen, plezanja in teka. Začela je na bradlji. Izmed vseh tekmovalcev je zmoglo obvezno vajo kakih 10, med temi 3 Slovenci. Za vsako vajo se je menjalo orodje. Stary, eden najboljših čeških, si je izvil roko in odstopil. Pri prostovoljni vaji sta se izkazala Vidmar s krasno izvedbo, Fuchs s težkočo. Od bradlje je šlo dalje k drogu. Vseph isti. Pri Fuchsovi prostovoljni vaji je občinstvo kar ostrmelu. Ze takrat se je imenovalo Vidmarja za najvažnejšega tekmeča za prvenstvo, po končani orodni tekmi je ostal za njim najboljši češki tekmovalac Svatopluk Svoboda za 3 točke. Z napetostjo se je sledilo boju. Kdo zmaga? Toda Vidmar ni pustil svojega tekmeča niti za točko dalje, sledil mu je zvesto Fuchs. Največja napetost je vladala pri zadnji točki — teku. O Vidmarju pišejo »Narodni Listy«: Toda ta zagoreli 21 letni fant, ki je hitel od tekme k tekmi z nasmehom na ustnah, ne pozna utrujenosti. Njegovo lepo razvito mišičevje je zmožno slohenega napora. Tekel je 100 m v 11 $\frac{1}{2}$ sekundah dobil 10 točk in postal prvi prvak Zveze slovanskega Sokolstva, porazivši Svobodo Svatopluka — po neuradnih ugibanjih — za 3 točke, toda doseglji od 230 možnih 220.5 točk. Svoboda ima 217.5 točk; na tretjem mestu je Vidmarjev izborni drug Fuchs (216 točk). Preko cilja teče Vidmar na-

V nobeni škodelici

naj ne manjka

Franckovega kavinega pridatka;

on daje kavi slast, moč in lepo barvo.

Njega kakovost vsebuje: izdatnost, slastnost in nizko ceno.

Tovarna v Zagrebu.

ravnost v naročje svojim krajanom, ki mu navdušeno častitajo. Br. Erben, ves zadovoljen v tega krasnega borca, ga stiska na svoje prsi in poljublja. Trenutek krasen in vzvišen, saj je to zadnji člen v serigi naporega dela slovenskega Sokolstva in vspeh energičnega truda ponosnega borilca, ki je v svoji telovadni vzgoji učeneec teh, ktere je včeraj porazil. Na 13 mestu je Slovenec Thaler z 71.30%.

Tekme so končale ob 7 zvečer. Nepopisno veselje je zavladalo med Slovenci, ko smo izvedeli za vspeh.

Skušnje za javno telovadbo.

Med tekami so se vršile skušnje za javno telovadbo. Sokolski jahaci so imeli svoje vaje na ograjenem prostoru. Pred goštim paviljonom so izvajali Slovaki iz Amerike (6 mož) svoje živahne proste vaje s sekirami. Narodna jednota sokolska (8 mož) pod vodstvom vseučiliškega učitelja telovadbe Cermaka (iz Chicaga), vaje, sestavljene iz prvokov angleškega boksa. Za njimi Sokolice iz Chicaga tudi pod vodstvom Cermaka, tri krasne telovadne plese in lawn-tenisov pes. Devet članic petrograjskega Sokola pod br. Erbenom je nastopilo v snežnobelih oblekah, obrobjenih s kožuvinu, vaje s sneženimi kroglijami, t. j. belimi, lahкими kroglijami na belih vrvicah, s katerimi se vadi kakor s kiji. Srednješolski dijaki iz Petrograda, Moskve in Varšave so izvajali članske proste iz 5. zleta, vaditeljski zbor petrograjskega Sokola pod br. Erbenom, vaje, povzete iz ruskih narodnih plesov. Na koncu proste vaje Zveze ruskega Sokolstva. Člani in članice so jih izvajali skupno. Nastopili so v 11 četah, 6 možkih po 30 in 5 ženskih po 25. Krajniki možkih so nosili močne drogove, članice vsaka kratko palico. Pri nastopu uporabljajo člani palico kot drog, na katerem telovadi posameznik. Obenem izvajajo ženske svoje lahkotne, lepe vaje.

Javna telovadba.

Pri popoldanski javni telovadbi so nastopili dijaki ruskih srednjih šol, za njimi gojenke praških društev, 400 po številu. Naraščaj praških društev, 1000 po številu je izvajal skupinske proste vaje z največjo eleganco. Po orodni telovadbi ruskih srednješolskih dijakov so zaključile prvi dan zleta gojenke in naraščaj praških društev z raznovrstnimi vajami.

(Dalje.)

DOPISI.

Iz Gorice. — (Nestrpno laško sovražstvo proti Slovencev.) Ako ne bi imeli vsaki dan priliko, osebno prepričati se, bi same nu sebi ne verjeli, kako gnjusno nas Lahni brez vsakega povoda sovražijo in vsako priliko porabijo, da nas gospodarski oškodujejo in na ugledu ponižujejo! Slovenci smo odkriti in miroljubni ljudje in odpuščamo svojemu sovražniku obilokrat preradi; Slovenec ljubi svojo državo, kar so pa goriški Lahni popolnoma drugačnega mišljenja. Po njih mišljenju ne bi smelo biti v Gorici ne Slovencev in ne avstrijskih vojakov, marveč naj bi se ti nadomestili s kalabreži in bersaljeri, česar pa ne bodo nikoli doživeli. Kakoršna je okolica takšno mora postati mesto, pa tudi če magistratoveci prav nobenega Slovenca ne upišejo v volilni imenik. Okolica Gorice je slovenka in mesto mora prej ali slej postati tiste narodnosti, kakor je okolica in večina dežele, to prinese razvoj duha sam, potem pa naj gospod Bombič Jurij joka ali vriska. Kar se pa vojaštva tiče, bodi jim povedano, da bode zato skrbela trda slovanska pest, da ne bodo tega nikoli laški bersaljeri nadomestovali, tudi če še več Garibaldinskih uniform naročajo in zato skrbé, da vsaka njih prire-

ditev kakor jim je mogoče italijansko lice pridobi. Zginila bo uniforma in vse, kar ni avstrijsko in to morda prej kakor si ti kaporijoni na magistratu mislijo.

Neizprosno sovražstvo in mržnjo Italijanov proti Slovencev poskušajo različni agenti naše narodnosti radi tega prikrijevati, da oni malenkostnih provizij in služb ne izgubé, kar pa ni upoštevanja vredno. Lahni imajo le zato Slovence v službi, da jim ti lovijo slovenske odjemalce, polnijo laške žepu in slabijo slovensko trgovino. Skrajni čas je, da tudi mi postanemo odločilni in neizprosni ter se odrešemo gada, katerega gojimo na lastnih prsah. Potem bodo Lahni začeli drugo pesem ubirati, kar pa nas ne sme od naših principov nikoli več odvrniti, ker to bi bila le laška potuhlost za toliko časa, da nas zopet vlovijo v past. Ne pozabimo, kako Lahni s svojimi poslanci na Dunaju vred škodljivo in gnjusno-sovražno delajo vedno na to, da bi nas oropali državljanjskih pravic in nam spodkopali vsaki ugled v svetu. Ravno tako delajo sedaj, ko se je drznli naš delavec in trpin v Trstu priti obiskat svojega sotrpina bližnje podružnice, da ga s tem duševno okrepi in mu skaže ob teh britkih časih solidarnost in simpatijo. Italijani so začeli upiti in ščuvati, kako naj bi se napadlo našega delavca, kateri si je drznli brez privolitve italijanske fakcinaze napraviti nedeljski izlet. Ti fakcinazi se je hitro pridružil naš magistrat in od nas plačani župan Bombič.

Iz cele Italije deli do Milana smel priletat v našo Gorico in skruniti naš avstrijski značaj in narodni čut, le naši bratje iz Trsta pa da ne bi smeli napraviti nedeljskega izleta, to je brezmejná drznost in zapostavljanje našega naroda na rodni zemlji. Tejlahonski predrznosti odgovorimo s tem, da sprejmemo v nedeljo ob 10 dopoldne na južnem koledvoru naše brate trpine vsi, kar nas je in brez izjeme na stan in mišljenje. Nastopimo kakor nečje in pokažimo, da nas taka nesramnost ne spravi iz ravnotežja in da umejemo zastopati naše gospodarske in državne pravice, tudi če to italijanskemu Bombigu, Venčurju in Pavlji ne ugaja.

Na svidenje v nedeljo!

(Sprejeli smo ta dopis iz roke navdušene meščana, da javnost vidi, kakošno je mišljenje v naših širokih ljudskih vrstah. Nekaj preostrih stavkov smo morali črtati. — Opomba uredništva.)

Iz Gradca. — V sredo popoldne ob 3. se je vršil pogreb slavnega slovenskega učenjaka in vseuč. prof. Štreklja. Žalostno je bilo pri pogrebu, ker je bilo jako malo udeležbe in se ni videlo razun oficijelnih zastopstev (dekan filoz. fak., prof. vs. prof.) le malo ljudi, dasi je v Gradcu dosti Slovencev. Iz Gorice se je vdeležil pogreba ravnatelj Štrekelj z dež. kmetijske šole. Nagrobnega govora ni bilo nikjer. (Žalostno, posebno za »Matico«) Goričani, kolikor nas je tukaj, smo se posloviili pri grobu in pretresla nas je vse v tujini zapeta žalostinka »Blagor mu«...! Krsto je krasil med drugimi venec s slovenskimi trakovi, zadajji pozdrav vseh treh akad. društev.

Izleta v Gorico ne bo prihodnje nedeljo, ker so se pojavile nepremagljive težave, formalne in stvarne. — Prosimo rojake, da sprejmejo to obvestilo pousem mirno na znanje, ker re zadene nobena krivda ne goriških Slovencev ne politične oblasti. — Izlet se bo vršil po prvotnem programu morda 21. t. m., ako bodo mogli Tržičanje priti. — Deč sporočila jutri »Edinost« in »Primorec«.

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin ne tiskanja v želodec, odkar rabimo Pellerjevo odvajalno rabarbara-kroglice z znakom »Elsa-kroglice«. Po izkušnji vsi svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krome. Izdelovatelj samo lekarnar F. V. Peller, v Stubici, Elsa-trg št. 311 (Hrvatoko).

Domače vesti.

Karl Fiegl. — V nedeljo zjutraj je umrl v Gorici v ulici Dante dež. sodni svetnik v p. g. Karl Fiegl. Pokojnik je služboval več let v Gorici, Podgradu, na Krku in zadnji čas v Trzinu. Rojen je bil leta 1844. v Pevni pri Gorici, Kljub temu, da je bila njegova soproga Italijanka, je ostal zvest sin svojemu narodu in je podpiral naša narodna društva. V svoji oporoki se je spomnil prepotrebnega otrošk. vrta v Pevni in mu volil K 200. O bogim v Pevni je volil K 200. — Pokojnik je bil odkrit naprednjak in mnogoletni naročnik »Soča«. Čast njegovemu spominu! Preostalim naše sožalje!

Umrl je v Gorici pri usmiljenih bratih 20 letni c. kr. gozdarski pristav g. Rudolf Kerida. Služboval je v Motovunu v Istri, kjer so ga bili našli nezavestnega. Pripejal so ga v Gorico, kjer je po 3 tednih umrl. Pokojnik je sin vpokojenega c. kr. gozdarja in brat c. kr. gozdnega asistenta g. Jos. Kenda v Gorici, katerima izrekamo naše sožalje! — Pogreb bo danes ob 6. pop. iz bolnišnice usm. br.

Izkaznice za S. P. D. in društvene knjižnice po K 2 se dobijo pri g. A. Koritniku, Selska ulica, ali pa pri g. Iv. Kravosu na Kerku št. 11. Tamkaj se dobe tudi dijaške izkaznice.

Na c. kr. pripravnicij za učiteljska v Tolminu je bil sklep šol. leta s sv. mašo dne 3. julija t. l. Vseh gojencev je bilo 21; izmed teh jih je bilo 17. Sprejemnega izpita za I. teč. c. kr. učiteljska v Gorici se je vdeležilo 14 gojencev in so bili vsi sprejeti. Koncem leta je prejelo 12 potrebnih dijakov drž. podporo v skupnem znesku 520 K. Nekateri prav siromašni so prejeli večje ali manjše podpore (šol. potrebščine i. dr.) iz podpornega fonda, za kateri je prejelo vodstvo tekom š. leta 200 K od sl. Hramnice v Tolminu in 50 K od Okrajne posojilnice v Bovcu. Beg povrni!

Novo šol. leto prične dne 16. septembra, vpisovanje učencev dan poprej. — Vodstvo.

Na tujakšnjem c. kr. moškem učiteljskem so prestali dosedaj z ugodnim uspehom zrelostno preizkušnjo s sedeči gojenci: Birska Jožef, Čopič Venčeslav, Čuk Rudolf, Del Cott Ciril, Furlanič Peter, Galbršček Ivan, Gerdol Julij, Komel Franc, Koršič Anton, Martinz Franc, Meršek Rado, Močnik Hubert, Radinja Anton, Tank Anton, Vouk Anton, Slavec Ivan.

Anna razstava. — V privatnih prostorih g. tr. A. Dermota se je otvorila 1. razstava slik. Razstavljene so večkratne slike, ki se nahajajo v zasebni posesti — torej niso razstave prireditelj umetniki, ampak privatniki. Prva goriška umetniška razstava obsega 85 slik sledečih umetnikov: — Bucik (13 slik), Grohar (4), Gustinčič (13), Gvaiz (16), Langer (1), Hinko Smrekar (3 karikature), Šantel A. (1 pastel), Šantel Jeti (13), Šantel S. (1 ex libris), Tratnik (6), Onoufrieff (2), Klemenčič (1), V. Smrekar (1). Največje zanimanje vzbujata sliki prerano umrlega Groharja: »Pokrajina« (št. 23) in »Ajdovo polje« (št. 84), ki kažeta vse vrline Groharjevega talenta: absolutna harmonija, nikjer kričečih efektov ne v barvi ne v luči — kakor bi mojstrska roka samo požela platno. Portretist pa Grohar ni bil, ako sodimo po številu 82., 83.

Tehnično dovršene slike ima Jeti Šantel in »Portret« (št. 63) je sigurno eden najboljših, kar smo jih sploh videli na slov. razstavah. Jeti Šantel ne slika pokrajine, njena domena je predvsem portret, človek sam na sebi, vobče: interieur — in tu nadkriljuje ostale slov. umetnike, ki so večinoma le pokrajinarji.

O Tratnikovih risbah se posebno odlikuje »Cigan«, o ostalih (št. 70 do 73) ni reči: ne graje ne hvale.

»Gvaizovi motivi«, kot bi bili prerisani iz nemških družinskih listov, je delal H. Smrekar (N. Z. VI). Nimam ničesar dedati, razven da velikemu delu občinstva Gvaizove slike jako ugajajo. Govorimo pa moramo dati prednost »Hitem« J. Santlove pred Gvaizovimi (št. 37, 44, 47, 49).

Izmed mlajših umetnikov sta zastopana Gustinčič in Bucik. Gustinčič, pokrajina Krasa — luč in svetloba, solnce na Krasu so motivi njegovih slik; samostojen umetnik, pri katerem pa še posebej opazimo one harmonije, ki jo vidimo in

občutimo pri Groharju — to ni graja, ker je mlademu umetniku še odprta pot do popolnosti.

Bucik se je potkusil v različnih manirah — mnogostranski talent, ki mu pa še manjka šole in predvsem neumornega dela in vztrajnosti. Opozorjamo na Bucikovo perorisbo »Popoldan«, kjer je stimmunga s primitivnim sredstvom izkristalizirana.

»Hinko Smrekar« je zastopan s tremi karikaturami: Etbina Kristana, prof. dr. Lončarja in pisatelja Abdita. Karikature so vredne, da si jih človek ogleda.

Manjšega pomena so slike, ki so jih ustvarili: V. Smrekar: Študija (št. 79), Onoufrieff: Cveticice (74, 75), Klemenčič: Prod Soča pri Solkanu (78).

Sklepamo z željo, da si vsi razstavo ogledajo, ki tega še niso storili; odprta je vsak dan do 15. t. m. ob 10 do 12 in pol ure; nahaja se v I. nadstropju hiše št. 8, ul. Treh kraljev.

—t—c.

»Corriere« pa zna lagati. — Pravi, da je »Soča« rekla, da se Lahji tako jezijo radi dohoda N. D. O. v Gorico, da »pocrkajo od jeze«. Lahji, ki so čitali dva čisto mirna članiča v »Soči«, v soboto in v torek gledé dohoda N. D. O. v Gorico in protesta proti temu dohodu, vidijo, kako nesramno laže hujškaški »Corriere«. In to naj bi bil resen list, glasilo laške liberalne stranke.

Društvo »Giovane Trieste« pride v nedeljo iz Trsta v Gorico položiti venec na spomenik pesnika Zoruta. Ob 8. zjutraj bodo v Gorici; pridejo z južno železnico. Lahji jim pripravljajo sijajen sprejem. — Če bi se postavili mi na laško stališče, bi morali protestirati proti »calati« Lahov iz Trsta v Gorico. Ali kaj takega ne storimo, smešijo naj se le Lahji. Ali so hoteli potem »goriziani« te tržaške brate porabiti za poboj tržaških Slovencev?! —

Italijanskim podanikom, bivajočim v Gorici, nasvetuje »Corriere«, naj se odstranijo v nedeljo 14. t. m. za 24 ur iz Gorice, če bi prišli Slovenci, ker sicer bi se utegnili komu zgoditi, da bi bil izgnan iz Avstrije! Odhod za 24 ur naj naznanijo politični oblasti. — No, naj le odidejo pa za vedno ne le iz Gorice, sploh iz Primorja, kar je italijanskih podanikov; saj so tu že v škodo domačinom! Menda vendar še italijanski podaniki ne bodo pobijali Slovencev v Avriji!!

»Liberalni slovenski prekupovalci.« — »Gorica« kuje iz vsake reči strankarski kapital. »Gorici« je malo mar prospevanje kupčije s krompirjem potom »Gospodarske zadruge za goriško okolico«, marveč samo radi lova strankarskih koristi se je prišturila zraven in hvale po cigansko svojo »Slov. Ljudsko Stranko«. Po liberalnih pri taki prički vselej udari in tako tudi to pot: pravi, da S. L. S. je bila vedno nasprotnica liberalnih slovenskih, laških in židovskih prekupovalcev. Naj našteje prekupovalce; pogleda iz njih kak klerikalce! — Trgovina pa je vendar svobodna!

Zastrupljenje? — V Kozani je umrla nagle smrti 72 letna posestnica Marija Budin. Sumi se, da bi bila zastrupljena. Zato je šla menda danes sodno-zdravniška komisija v Kozano, da se dožene, kaj je na tem sumu.

V Solkanu so se vršile občinske volitve. Po razmerah, ki vladajo v Solkanu, niso skončale preveč častno za Solkan. Klerikalci so delali na vse kripje že dolgo časa, na strani, ki se šteje za napredno, pa je najraje tako, da se šele zadnji čas pobrigajo, za kar bi se morali brigati že mnogo prej. Sicer pa tudi v minoli dobi ni imel Solkan naprednega župana.

Blagajno iz vikarijskega posloplja v Sovodnjah so odnesli neznan tatovi. Posloplje je bilo prazno. V blagajni je bilo denarja 500 K, potem obligacije in knjižice; vse skupaj v vrednosti 10.000 K.

V Gradežu je sedaj sezona v cvetu. Poln gostov je Gradež. Kakor vsako leto, je tudi letos obilo Čehov v Gradežu.

Pri usmiljenih bratih v Gorici zdravijo 45 letnega Andreja Kovačiča, ki je padel z bicikla ter se po desni strani nevarno ranil. Kovačič je uslužben pri tvrdki Carlotto. — V Romansu je spal na seniku 40 letni Ivan Nadaža; v spanju je padel s senika in dobil notranje poškodbe, vsled katerih so ga pripeljali v bolnišnico

v Gorico. — Anton Altena, 63 let star, uslužben pri tvrdki Mozetič, je padel, ko je peljal voz ter se nevarno poškodoval na raznih delih telesa. Prenesli so ga v bolnišnico.

Ciganke. — Dve ciganki sta šli menjat h »Creditu« denar. Pri tem pa sta ukradli 6 komadov denarja po 20 frankov in 5 lir sterl. potem sta tekli na vlak in se odpeljali v Trst. Ko sta pa ciganki prišli v Trst, ju je že čakal redar, kajti policija v Trstu je bila hitro obveščena o tatvini in se je v Gorici zvedelo še, kam sta odšli ciganski tatoci.

Javni ples priredijo fantje v Lipi na Krasu v nedeljo 21. t. m. v prostorih gosp. Jožefa Kavčiča. Svirača bo godba naraščaja iz Prvačine.

Sokolski vestnik.

»Sokol« Dobrovo. — V nedeljo dne 14. t. m. ob 6¹/₂ uri zvečer se bo vršilo v Biljani v prostorih brata Kožlina predavanje o »vseslovanskem sokolskem zletu v Pragi 1912«. Vabijo se vsi člani in tudi nečlani. Pri tej priliki ponovno opozorjamo na veselico, katera se bode vršila v nedeljo 4. avgusta v Biljani v »dvorišču«. Podrobnosti sledijo. Odbor.

Zlet III. okrožja GŠ. S. Z. na Gradišče dne 7. t. m. — Udeležilo se ga je 154 Sokolov v kroju. Proste važe je izvajalo 52 članov, pri orodni telovadbi so nastopile 4 vrste, naraščaja je nastopilo 22. Občinstva je bilo še precej. Zabavo je motil nekoliko dež, ki je žugal celo popoldne.

Žveza narodnih društev.

Bralno in pevsko društvo »St. Andraž« priredi dne 28. t. m. tombolo.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Izdajališče vozniških listkov v Gradežu. — Koncem decembra 1911 zatvorjeno izdajališče vozniških listkov in prtljažno odpravništvo c. kr. avstr. državnih železnic v zdravilišču Gradež se je znova otvorilo 10. julija 1912. z istim odpravništvom pravicami kakor lansko leto. Službo bo opravljala Società di Navigazione »N.B.« Società a. L. L. v Gradežu.

Politični pregled.

Skupni ministrski svet. — V torek popoldne se je zaključila skupna ministrska konferenca. Proračuni zunanjega ministrstva, skupnega finančnega ministrstva, vojnega ministrstva in najvišjega računskega dvora so se končno določili. Uredilo se je tudi vprašanje o podčastnikih. Podčastniki, ki bodo kot inštruktorji služili nad dve leti, dobe odpravnino v višini 2000 in 3000 kron. Skupni ministrski svet je odklonil predlog vojnega ministra in tako so za enkrat odklonjene velikanske zahteve vojaške uprave.

Gospodarska zbornica se je sešla da odobri zakonske predloge, ki jih je poslanska zbornica že sprejela. V seji 10. t. m. se je izvršilo prvo branje petih zakonov, ki tvorijo skupaj reformo avstrijskega kazenskega zakona in kazensko-pravnega postopanja.

Justični minister je v svojem govoru naglašal veliko važnost te reforme ter poudarjal, da je najskrajnejši čas, da se že zdavnaj zastarele določbe materialnega kazenskega prava, ki so v Avstriji v veljavi že nad 100 let, preuredi primerno modernim socialnim in kulturnim razmeram.

249 milijonski prebitek v nemški državni upravi. — Računski zaključek za 1. 1911 državne uprave v Nemčiji izkazuje 249 milijonov mark prebitka.

Turčija. — 3 turški ministri so odstopili. To pomeni polom mladoturškega režima. — Vojni minister Šeketpaša je odstopil in je imenovan senatorjem. — Sultan Mulej Hafid se odpove baje v kratkem prestolu. — V senatu je vložen predlog, da bi se državni uradniki in duhovniki ne smeli pečati s politiko; Mladoturki se upirajo predlogu. — Ustaje v Albaniji se širi in vršijo se boji. Turške čete so prodre do Troje po hudih bojih z albanskimi vstaji. Turki so izgubili mnogo vojakov.

Turška zbornica se je bavila z nemiri v Albaniji. Notranji minister Haki Adli bej je poročal o položaju v Albaniji, o bojih pri Peči in Djakovu ter izjavil, da izgube v teh bojih na obeh straneh niso presegale 200 mož. Zdej pa vlada v Albaniji zopet red. Naglašal je, da so nekatere zahteve vstajev nejasne, nekatere pa tudi neizpolnjive.

Sureja je očital ministru, da ni opisal dejanskega položaja. **Albanijo tlači danes 80.000 vojakov.** Albanci so sicer državi zvesti, a pritožujejo se in med njimi vre. Sahin bej je protestiral, ker očitajo Albancem, da se upirajo, ker to povzroča Italija ali kaka druga vevlavl. Zbornica je ministrov poročilo vzela na znanje.

Vojni minister Auffenberg — blamiran. Korespondenčni biro je priobčil sledeči oficijozni dementi izvajani vojnega ministra Auffenberga o avstrijski artileriji: »Razprave v zadnji skupni ministrski konferenci so dale povod najrazličnejšim, čisto pustolovskim in napačnim komentarjem. K temu pripadajo zlasti izjavljanja, ki kažejo našo poljsko artilerijo majj vredno. Temu nasproti bodi konstatirano, da naša poljska artilerija i po kvaliteti in po tehnični izvršbi odgovarja časovnim zahtevam. Kar posebno zadeva cevni material, bodi konstatirano, da je popolnoma brez prigovora in specijelno za poljsko uporabo izvrstno uporaben«.

Razdor v italijanski socialni demokraciji. — Na kongresu socialno-demokracijske stranke v Reggio d'Emilia je bila sprejeta resolucija proti italijanski vojni akciji v Tripolitani. Na predlog 84 letnega socialnega demokrata Lazzarija je bila sprejeta resolucija, ki pozdravlja ne le rdeče italijanske vojake, temveč prav tako tudi rdeče tripolitanske Arabce in Turke kot brate.

Izključeni so iz stranke dosednji strankini voditelji Bissolati, Cabrini, Bonomi in Podrecca, češ, da so se izkazali nevedri da bi še nadaže pripadali socialno-demokratski stranki. Omenjeni voditelji so čestitali kralju Emanuelu po znamenem atentatu in da odobrujejo vojno akcijo v Tripolitani. Podrecca je preveč nacionalen in vojaški.

Mobilizacija na Portugalskem. Portugalska vlada je sklenila pozvati pod orožje vse rezerviste letnika 1911, da tako čim najuspešneje potlači rojalistično gibanje.

Monarhisti so naskočili Chaves. Vnel se je boj ki je trajal dve uri, ter so bili monarhisti v njem premagani. Rojalisti so zasedli mesto Cabeceiros ter proklamirali monarhijo. Vlada je poslala na sever nove čete, med temi mnogo topničarstva. Monarhisti so naskočili tudi mesto Cerolica, vendar pa so bili po do'gem hudem boju zavrnjeni. Reka Duero nosi s seboj mnogo trupel.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Italijansko poročilo o bitki pri Misurati. Mesreta 9. ob 10³⁰ zv. (Oficijelno). Sodeč po raznih znakih, najdenih na bojišču in po izjavah raznih očividcev, so bile zelo velike izgube sovražnika, ki je bil močan 5000 mož. Sovražnik je bežal na različne strani. Nekaterim beguncem se je posrečilo dospeti v Oheram južno od Seidena. Sovražnik je imel toliko večje zgube, ker je bilo bojišče razsežno in je bil trajal dolgo časa. Mi smo dosedaj pokopali 300 mrtvih. Videli smo, da je sovražnik vzel seboj nad 200 ranjencev. Mnogo ranjencev je zapustilo bojišče še pred začetkom boja. Istotako je sovražnik kmalu po pričetem boju deloma odnesel, deloma pokopal mnogo mrtvih. Mnogo sovražniških trupel je ostalo na nepokopanih.

Takoj po zavzetju mesta smo zopet vzpostavili prejšnje poslovno in prometno življenje mesta, ki je velikega trgovinsko-političnega pomena.

Razne vesti.

Novi železniški razgledni vozovi. Kakor se poroča, se uvedejo novi razgledni vozovi na avstrijskih železnicah dne 18. avgusta. En tak voz bo vozil tudi na progi Solnograd-Trst.

Dalje na 4. strani.

Na javni ulici je streljal s pišto. — To se je zgodilo v Trstu zvečer. Streljal je neki 18 letni Angelo Plušnik. Takrat je šel mimo 11 letni deček Ivan Marušič, katerega je zadel v desno ramo. Plušnika so aretirali. Marušič je nevarno ranjen.

Češki visokošolci priredijo izlet na slovaški jug. — Začetkom avgusta priredijo češki visokošolci, pripadajoči narodno-socialni stranki, izlet na slovaški jug. Dne 3. avgusta bodo v Ljubljani, 4. bodo v Trstu.

Zrakoplovec ponesrečil. — Iz Mourmelon Le Grand poročajo, da se je aeroplan aviatika Wedla, ko se je spuščal na zemljo, zapletel v brzozavne žice ter se preobrnil. Wedel je padel na tla in se ubil.

200 milijonov za mala stanovanja. — Francoski predsednik Fallières je podpisal 9. t. m. dekret, ki dovoljuje mestu Pariz najeti posojilo 200 milijonov frankov za zgradbo stanovanj po ceni. — Tako skrbijo na Francoskem za prebivalstvo. Pa pri nas v Avstriji. Kaka velika potreba stanovanj po ceni je povsodi in kaj se stori v to svrhu?!

Kurat Piton obsojen na 8 mesecev ječe. — V Angersu je bil izginil kurat Piton. Policija je sodila, da so ga tatovi odvedli kam in ubili, potem ko so pobrali pri njem denar. Ali kar nakrat je prišel Piton sam na policijo ter pripovedoval bajko, kako da so ga oropali — v resnici pa je on nagajal policijo in si izmislil atentat, da bi tako prikri poneverjenje denarja župnanov, katero je on zagrešil. — Kaj tega so ga postavili pred sodnijo, ki je kurata Pitona obsodila na 8 mesecev ječe.

Gibanje med kmečkimi delavci v Slavoniji. — Iz Osjeka poročajo, da je nastalo med kmečkimi delavci, ki kosijo in zanjejo, po celi Slavoniji gibanje za splošen štrajk. Dosedaj je bil le delni štrajk okoli Djakova, kjer so na posestvih škola Krappa delavci siabo plačani.

Biblioteka ranjkega ministra Brafa. — Pred kratkim umrli poljedelski minister Braf je zapustil svojo veliko knjižnico češkemu vseučilišču v Brnu, kateremu se ima izročiti, kadar bo postavljeno; dotle ostane knjižnica na češkem vseučilišču v Pragi.

Obtožen veleizdaje. — Iz Serajeva poročajo, da ob priliki ameksije Bosne in Hercegovine je mnogo hercegovcev odšlo v Crnogoro. Glavar teh je bil duhovnik Govedarica (?), ki se je te dni prostovoljno vrnil v Kacko. Državno pravdnštvo ga je prijelo in obtožilo veleizdaje, ker da je on vzročil emigracijo v Crnogoro.

V Parizu je umrlo v prvi polovici letošnjega leta 25.758 oseb, rodilo se je pa 24.629. Nazadovanje!

Eksplozije v premogokopu Denaby. — Dve eksploziji sta so dogodili. Pok so čuli 4 km daleč. Življenje je izgubilo pri eksploziji kakih 80 delavcev. Strašno.

Iz strahu pred Turki in Arabci sta se ustrelila v Centonu pri Rimu Benedetto Carolis in Avgusto Bernardi. Te dni sta imela iti v Tripolis, ali prevzel ju je stah pred Afriko tako, da sta se rajši ustrelila in umrla doma.

Strašne nevihte na Koroškem. — Dne 4. t. m. je divjal velik vihar po občinah Komaravas, Zilpolje, Podgora, Borovlje, Glanje, Št. Marjeta v Rožni dolini in še po drugih krajih. Nevihta in toča sta pokončali skoro vse pridelke.

Vročina v Newjorku. — Zadnje dneve je nastala v Newjorku meznanska vročina. V Newjorku, Filadelfiji, Bostonu je umrlo že obilo oseb vsled solničarice.

Dražba zapuščine Ivana Ortha. — V Berlinu se bo vršila dražba zapuščine za mrtvega proglašnega bivšega nadvojvode Ivana Ortha, ker je cesar Franc Jožef izrekel željo, da bi se ta čin ne vršil v Avstriji. Dražba se bo vršila meseca oktobra in novembra in bo vse premičnine dražila firma Heibrom. Štiri njegove gradove proda na prosto roko tudi neka berlinska firma.

Potopljeni parnik. — V Buenos Airesu se je potopil parnik »Cordoba« družbe Hamburg-Južna Amerika, ki je zadel v neki drugi parnik družbe »Hamburg-Južna Amerika«. Mornarji so se rešili.

Kako so klerikalci sleparij pri občinskih volitvah v Devici Mariji v Polju. — V Ljubljani se je vršila obravnava, ki je osvetlila početje klerikalnih agitatorjev pri občinskih volitvah in pokazala, da se ti klerikalni poštenjaki ne strašijo

niti sleparij, goljufij in nasilstev, da bi uničili svoje politične nasprotnike.

Obtoženi so bili zaradi volilne sleparije župan v D. M. v Polju Jakob Dimnik in njegova adlatusa Janes Demšar, posestnik v Slapih in Anton Pangeršič, čevljar in bajtar v Zalogu.

Župan Jakob Dimnik je bil sicer oproščen, Demšar in Pangeršič pa sta obsojena in sicer prv. na 3 tedne strogega zapora s postom in drugi na 1 teden zaporu.

Dva dezerterja. — V Švici so aretirale oblasti dva tirolska strelca, ki sta pobegnila. Aretirali so jih vsled suma, da sta umorila nekega podčastnika. Oba dezerterja so izročili vojni oblasti v Bolcanu.

Zaradi krave v smrt. — Posestnik Karl Večej v Pečovniku pri Celju je te dni prodal svojo kravo na sejmu v Laškem trgu. Ko je prišel domov in ženi povedal, koliko je za kravo skupil, mu je očitala, da jo je preceno prodal. Vsled tega sta se sprla in mož je kmalu odšel iz hiše. Žena je nato vrata za njim zaklenila ter ga pustila ponoči zunaj. Mož je užaljen šel v bližnji gozd ter si pognal kroglo iz samokresa v srce.

50 stopinj C v senci imajo v Siciliji. Prebivalstvo prenočuje na prostem, čez dan radi vročine ne morejo ljudje nič delati.

Radi 10 vinarjev ubil človeka. — V Dunagestinu na Ogrskem je prišel neki Ivan Nemet k trgovcu Drechslerju kupiti bonbonov za svoje otroke, in sicer za 10 v. Ko je dobil blago, je zahteval Nemet od trgovca 10 v nazaj, češ da mu je dal 20 v. Trgovec je rekel, da ne. To je Nemet tako razkačilo, da je šel domov in se vrnil z revolverjem ter ustrelil trgovca. Potem se je sam javil na redarstvu, rekoč, da radi 10 v je ustrelil trgovca Drechslerja.

Velika povođenj v Sibiriji. — V Udinskju je 500 hiš pod vodo. Nad 20 hiš se je porušilo. Ljudstvo strada.

Tvornica sladkorja zgorela. — Iz gubernije Tambov v Rusiji poročajo, da je v kraju Lipecka zgorela tvornica sladkorja. 60 delavcev je zgorelo.

V višini 7000 m v zrakoplovu. — Iz Benetk se je dvignilo 5 ljudi v zrakoplovu. Pri Veroni je dosegel zrakoplov višino 7000 m. Vsi zrakoplovci so izgubili zavest. Ko so se zavedli zopet, je bil zrakoplov visoko 2000 m. Izkrcali so se pri Badimpešti.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpriljubnejše inseriranje za trgovca in obrtnika. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delih (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne invarirajo. Škoda ni majhna.

Gospodična zmožna strojepisja išče primerne službe. — Naslov pove naše upravnštvo.

Sedmošolec (realec) sprejme dečke, ki bodo delali sprejemne izpite na kakem zavodu za čas šolskih počitnic v podučevanje. Tozadevne informacije daje upravnštvo »Soče« v Gorici.

Proda se lepa jednodastropna hiša (s zemljiščem nekoliko izven trga) ob glavni cesti ležeča, blizu glavnega trga v Kobaridu, pod jako ugodnimi pogoji. — Tozadevne informacije daje upravnštvo »Soče« v Gorici.

Mala sobica v II. nadstr., v sredini mesta, s prostim vhodom, se odda v najem za K 10.— Naslov pove upravnštvo.

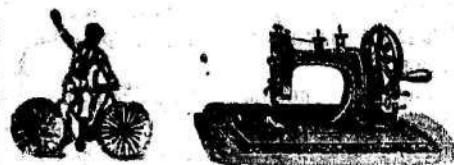
Stavbišča za tri navadne hiše z malim vrtičem so na prodaj pod Kostanjevico pred tunelom. Cena prav zmerna. Poizvedbe v Goriški Tiskarni.

Mesto ekspedienta, knjigovodje ali podobno išče slovensko-češko-hrvatsko-nemški korespondent, več tudi risanja. — Naslov pove naše upravnštvo.

Prva kmečka gospodarska zadruga v Seju na Vipavskem

ima v svoji kleti najboljša vipavska vina kakor tudi muškatele v steklenicah, črno vino, refošk itd.

P. n. gg. gostilničarjem in privatnikom se najtopleje priporočamo. Razpošilja se od 56 litrov naprej v svojih sodih. Uzorci in ponudbe franko in gratis.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo ter emajliranje dvokoles na plin. Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti, naj ga takoj pošlje emajlirati stane K 6.—, v različnih barvah K 8.—

Batje-l-u

Gorica
Stolna ulica 2-4.

Prodaja tudi na obroko.

Čeniki poštalne prosti.

Velika izbira že rabljenih dvokoles in vsakovrstnih strojev.

Anton Petalzhky v Gorici

naslednik Jos. Terpla.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje keparalnice aluherškega in drobnoga blaga ter tkanin, prajo in nitij.

POTREBŠČINE za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE za krojače in čevljarje.

Svetiljke. — Rožni veneli. — Blažna knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost: Semena za zelenjavo, trava in datanje.

Najbolje oprebljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na doželt.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znakmo sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek rajši je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskainim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

2 hiši na prodaj

z zemljiščem vred ob Bohinjskem jezeru. — Isti sti jako pripravni za gostilno, trgovino in za kmetijstvo. Več pove M. Grobotek, Boh. Bistrica.

udlikovana pekarija in sladlčarna

Karol Draščik

v Gorici na Korcu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih, butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič

Gorica

Corso Franc Josip št. 39

ali pa na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfnejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzorci na razpolago.

Slovanske igralne karte

prodaja trgovina

A. Gabršček

v Trgovnem Domu

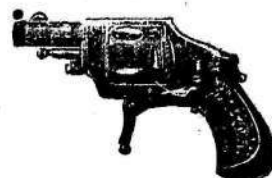
1. Primorka, 36 listkov K 1.—
2. " " " " " 1-50
3. Slava, 32 " " " 0-80

Primorka nadomešča laške »tressette«.

Slava nadomešča piké ecc.

Slovanski tarok K 2-20. (Vsaka karta tarokova ima po dve sliki iz slovanskega življenja).

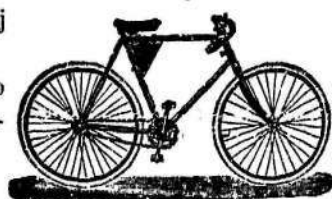
Karte so zdaj zares dovršeno izdelane. Ni več nikakega opravičenega razloga, da bi se jih Slovenci ne posluževali. — Dolžnost naša je, izpodriniti tuje izdelke.

Kupujte samo dvokolesa »Altena«, ki so najboljše francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako.

vrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.